

Principát – rané císařství

(27 př.n.l. - 284 n.l.)

- princeps = první mezi rovnými
- zanechány instituce republiky (senát, sněmy..), nejvýše už nebyl konzul ale císař Octavianus
- Octavianus se přejmenuje na Augusta (tzn.: vznešený)
 - 27př.n. l. – 14př.n. l.
 - obratný politik, diplomat
 - moc vojenská, soudní, správní
 - hl. opora: vojsko
 - vzniká pretoriánská garda – císařova ochranka, měli přístup do města
 - Řím rozdělen pro lepší správu na provincie: císařské/senátní
 - podle toho kdo je spravoval
 - zavádí nové daně
 - ze severu útočí Germáni (utíkají před Huny), proto dává část legií na hranice Římské říše → vz. tzv. limes Romanus
 - Arminius – 9 n. l. bitva u Teutoburského lesa porazil 3 řím. legie → posouvá se hranice více k jihu, vymezovala řeka Dunaj a Rýn
 - Vídeň – vzniká z římské pevnosti Vindobona (Budapešť vz. z Aquinca)
 - nový systém nástupnictví: nástupce určuje císař

Dominát – pozdní císařství

(284n.l. - 476 n. l.)

- Dominus et deus= pán a bůh
- období úpadku, impérium v krizi
- toho využívali obyvatelé provincií → snaha osamostatnit se → narušení jednoty
- nájezdy Barbarů → cíl: posunout hranice → úpadek hospodářství, obchodu
- roste význam křesťanství → pronásledování
- katakomby – tajné chodby v podzemí – bohoslužby (křesťané)
- **Dioklecián (284-305)**
 - původně otrok, díky krizovému chaosu se dostal k moci
 - krizi řešil posílením moci panovníka → dominát = císař. absolutismus, veškerou moc má panovník, soud bez moci
- 293 – tetrarchie = vláda čtyř
 - nový nástupnický systém
 - 4císaři, 2 z toho titul augustus, 2 titul caesar
 - rozdělil říši na provincie pro lepší správu, nový daňový systém
 - systematické pronásledování křesťanů
- **Konstantin Veliký (306-337)**
 - navázal na reformy Diokleciána
 - zrušil tetrarchii → chce vládnout sám
 - 313 – vydal edikt milánský → zrušeno pronásledování křesťanů, křesťané zrovnoprávněni
 - náboženská svoboda
 - založil nové město: Konstantinopol (Cařihrad) → centrum křesťanství
 - po Římu (pohanské město) 2. hl. město říše
 - později stejná úroveň jako Řím
 - po smrti rozšíření křesťanství, úpadek říše, nájezdy Barbarů (Germánů)

- 378 bitva u Hadrianopole
 - germánský kmen Vizigótů porazili Řím
- 379 – Theodosius I. (379-395)
 - pozvedl křesťanství jako jediné náboženství
 - (pohané – ti co věřili ve vícero bohů)
- 395 – Rozpad Římské říše na Západořímskou a východořímskou říši
 - západ – Honorius; východ Arkadius
 - říše v rozkladu
 - nájezdy Germánů, Hunů → v čele Attila
- 410 – Vizigóti dobývají Řím
- 455 – Řím dobyt Vandaly (Germáni)
- **476** – Germáni dobyli a ovládli celou Itálii, svržen poslední západořímský císař
 - **zaniká Západořímská říše, začíná STŘEDOVĚK**
 - Romulus Augustus: poslední panovník